

Rapportage TIP Heerlen

Raadpleging 21

11 januari 2019

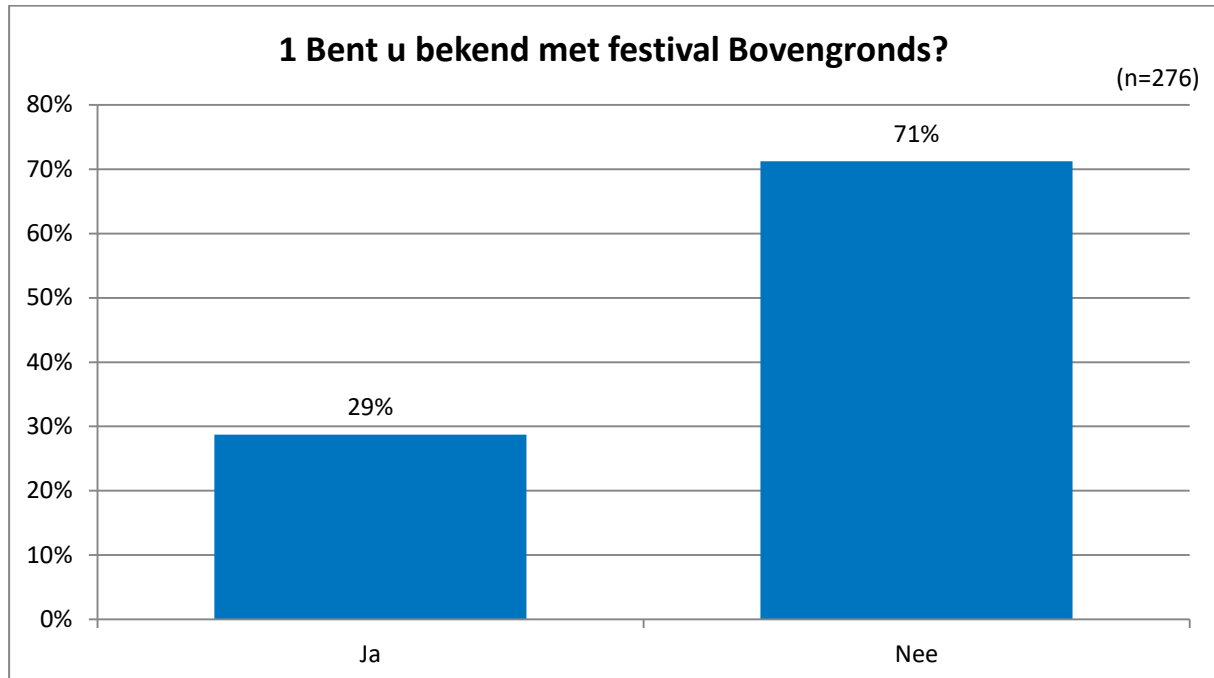
Inhoudsopgave

1. Rechte tellingen	2
Festival Bovengronds	2
2. Onderzoeksverantwoording	11
Toponderzoek	12

1. Rechte tellingen

Festival Bovengronds

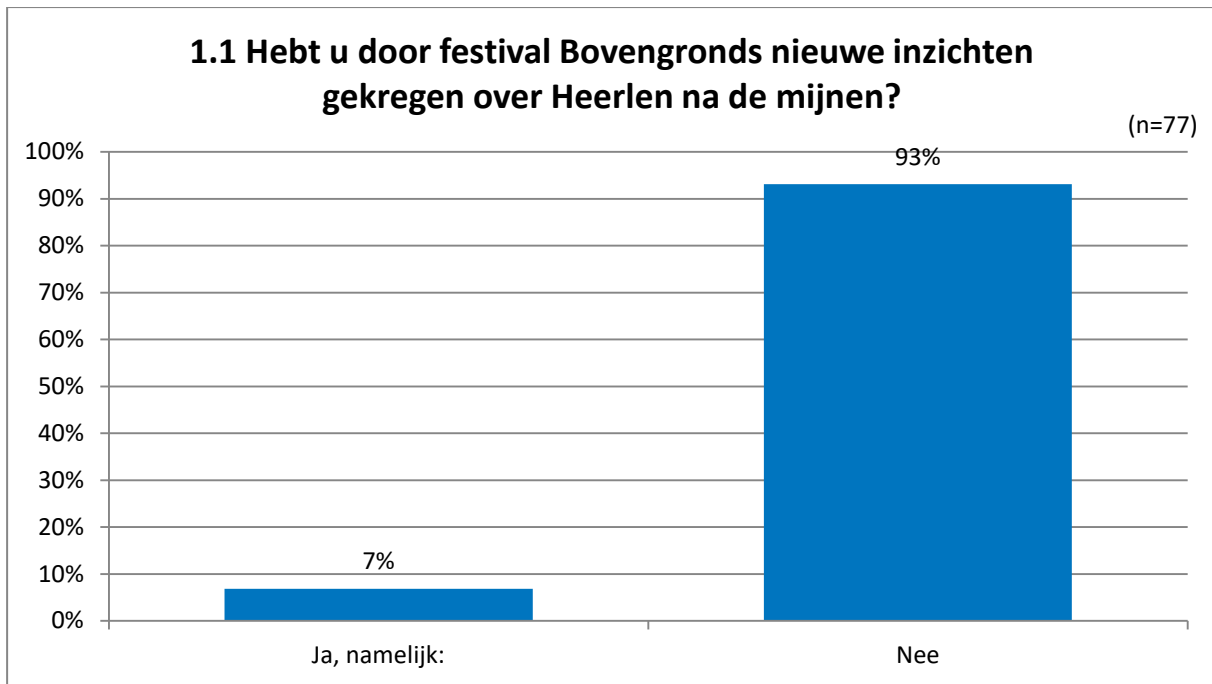
Festival Bovengronds is afgelopen weekend afgesloten. Vanaf Cultura Nova (eind augustus) was er een programma waarin de regio in de periode ná de mijnsluitingen werd belicht.

Op vraag "1 Bent u bekend met festival Bovengronds?" antwoordt 71% van de respondenten: "Nee".

Toelichting

- Ja**
- Alleen met het pop-up migratie museum.
 - Bekend ja , maar heb er niet veel aandacht aan gegeven .
 - Ik heb er iets over gezien op facebook
 - In beperkte mate bekend. Cultura Nova heeft er aandacht aan besteed en de Kulthoek. Verder ben ik er niet bekend mee.
- Nee**
- De informatie over het festival Bovebgronds heeft mij niet bereikt!
 - Nooit van gehoord

Op vraag "1.1 Hebt u door festival Bovengronds nieuwe inzichten gekregen over Heerlen na de mijnen?" antwoordt 93% van de respondenten: "Nee".

Ja, namelijk:

- De zware impact van de sluitingen
- Er zijn veel nostalgische gevoelens die niet op de harde realiteit van destijds zijn gebaseerd.
- Meer bekendheid met de geschiedenis en cultuur van Limburg
- Meer historisch inzicht. Meer bewustwording over de uitdagingen voor de stad
- Was me al bekend, niet echt nieuwe inzichten gekregen.
- Zeer interessant

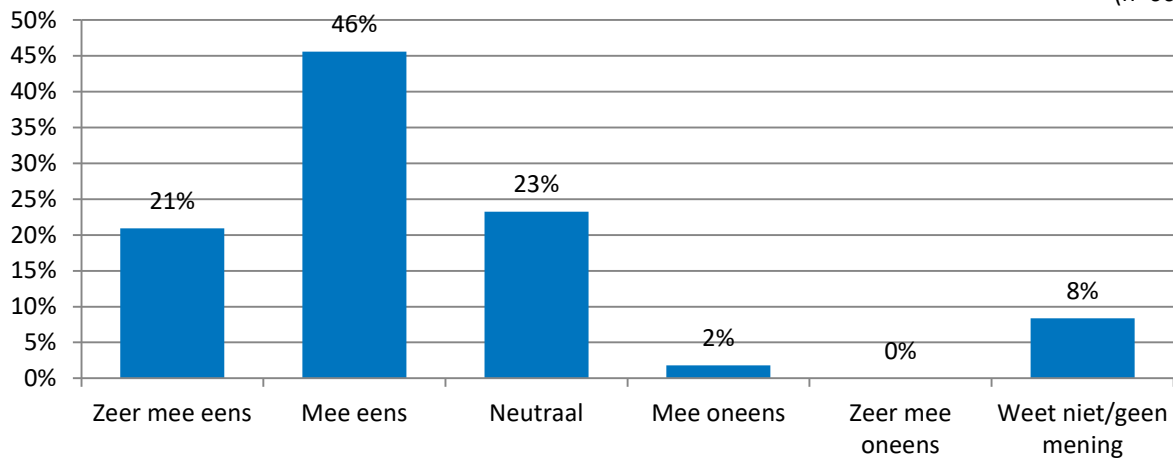
Toelichting

- Nee
- Ben er niet geweest
 - Daar was ik al van op de hoogte maar ik ben wel blij dat andere mensen dit nu ook weten
 - Geen nieuwe inzichten, wel goed dat er aandacht voor is en laat zien dat het, ondanks alles, goed gaat in de regio.
 - Ik ben niet op het festival geweest.
 - Ik denk velen anderen wel.
Maar ik ben zelf van een mijnwerkersgezin...
 - Mijn verleden van de regio boeit mij, en ben er van op de hoogte.

1.2 “Bovengronds is een goede aanvulling op de verhalen die in Heerlen en omgeving verteld zijn over de regio ten tijde van de mijnen, zoals in het Jaar van de Mijnen 2015’

(In hoeverre bent u het (on)eens met bovenstaande stelling?)

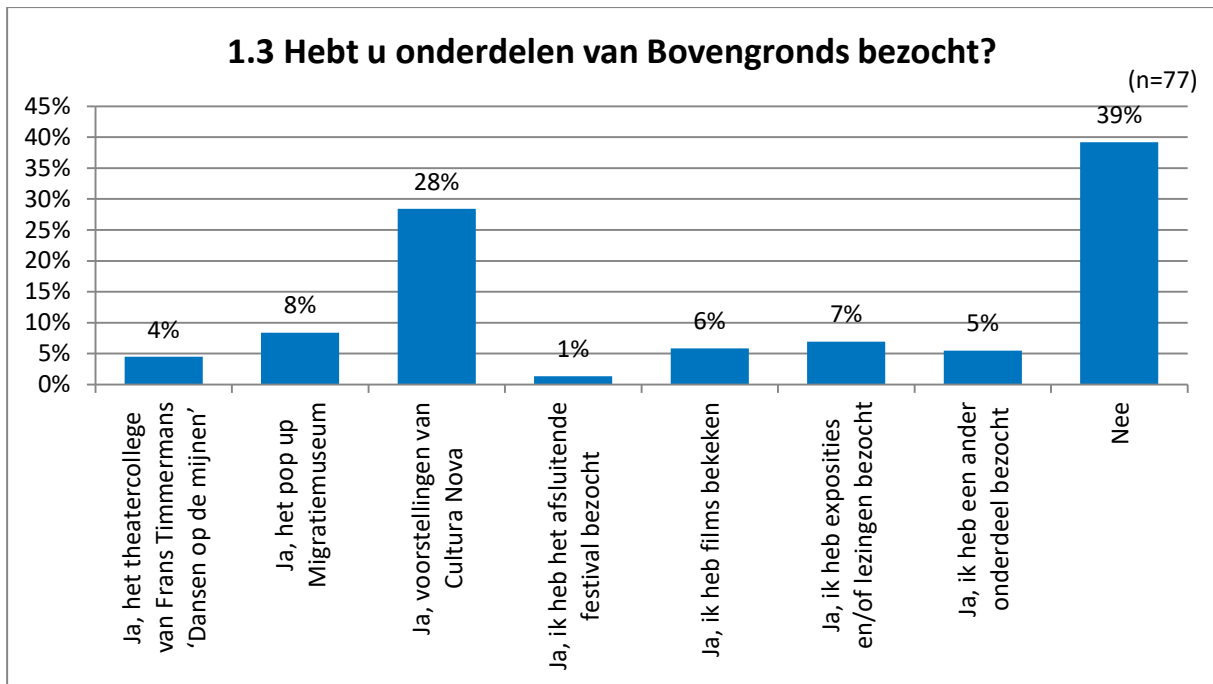
(n=66)

Op stelling 1.2 “Bovengronds is een goede aanvulling op de verhalen die in Heerlen en omgeving verteld zijn over de regio ten tijde van de mijnen, zoals in het Jaar van de Mijnen 2015’ antwoordt 67% van de respondenten: “(zeer) mee eens”. 2% van de respondenten antwoordt: “(zeer) mee oneens”. Het meest gekozen antwoord (46%) is: “Mee eens”.

Toelichting

- Mee eens**
- Het is altijd goed om te blijven praten over het verleden. Dat moet alleen zonder al te veel weemoed.
 - Jongeren zijn er klaar mee. Dat eeuwige stilstaan bij het verleden trekt hen niet. Er zijn al genoeg ouderen in de stad. Hoogste tijd dat de gemeente een beleid gaat voeren dat jongeren naar de stad trekt zowel om te bezoeken als te wonen.
- Neutraal**
- Heerlen moet zijn verleden koesteren, laat daar geen discussie over bestaan, maar tegelijkertijd moet je ook vooruit kijken. Je moet niet alsmaar krampachtig achterom blijven kijken. Er worden te vaak programma's georganiseerd met culturele en maatschappelijke activiteiten waar de mijnen centraal staan. Verder heb ik b.v. in het geheel niets met de Koempelmentaliteit. Nogmaals, koesteren prima, maar nu positief naar de toekomst van Heerlen kijken, de stad van morgen!

Op vraag "1.3 Hebt u onderdelen van Bovengronds bezocht?" antwoordt 39% van de respondenten: "Nee".

Ja, ik heb een ander onderdeel bezocht, namelijk:

- Behalve het college van Timmermans alle bovenstaande onderdelen
- Meerdere van bovenstaande maar kan dat niet aanklikken
- Verzet in de mijnstreek
- Vuurwerk bezocht

Toelichting

Ja, het pop up Migratiemuseum

- Waarom kan ik er maar een aanklikken? ik heb er meer bezocht

Ja, voorstellingen van Cultura Nova

- Ben ook nog van plan om naar het Migratiemuseum te gaan

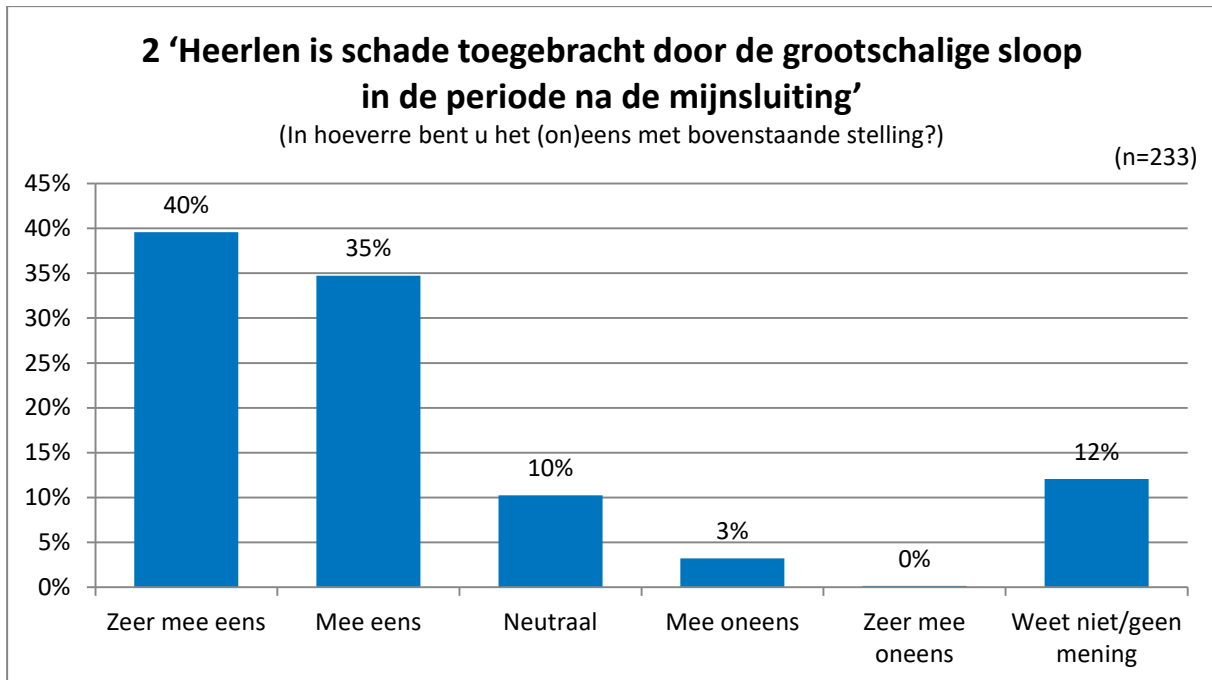
Ja, ik heb het afsluitende festival bezocht

- Ik heb meerdere onderdelen bezocht maar het was niet mogelijk dit aan te geven. Jammer

Nee

- Ik ben wel van plan om nog naar het pop-up migratie museum te gaan.

Het verhaal dat tijdens het festival Bovengronds wordt verteld is dat van een regio die na de mijnsluiting kampte met problemen op het gebied van (drugsgelateerde) criminaliteit en zijn verleden probeerde uit te wissen door grootschalige sloop.

Op stelling 2 'Heerlen is schade toegebracht door de grootschalige sloop in de periode na de mijnsluiting' antwoordt 74% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 3% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (40%) is: "Zeer mee eens".

Toelichting

Zeer mee eens •

Het is gewoon schandelijk dat o.a. het oude kerkplein door Hub de sloper is afgebroken.

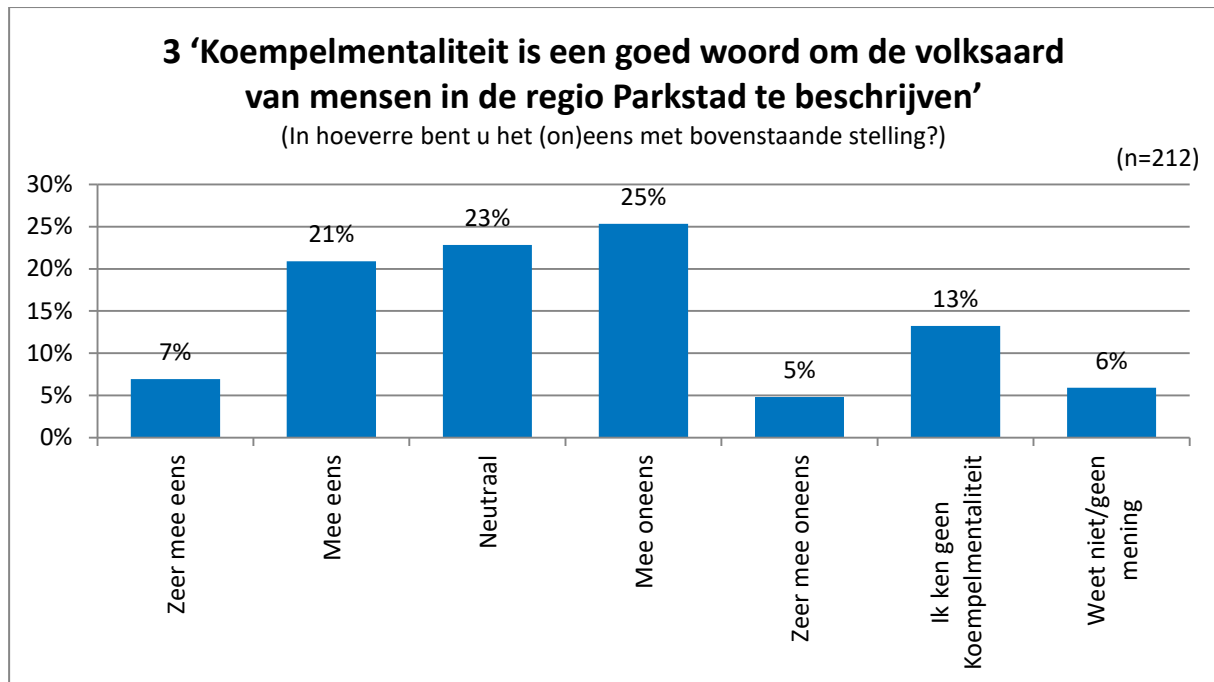
het oude station gesloopt in 1985 en zo kun je nog even doorgaan. Wat is de stad verloederd,

kijk is naar de stationstraat, willemstraat het voormalige arcuscollege staat 20 jaar leeg ect.

- Bij het doorspitten van de geschiedenis van Heerlen (de Rijckheyt) besepte ik ineens dat Heerlen vroeger heel mooi moet zijn geweest; panden en pleinen met historie blijken er wel degelijk te zijn geweest, maar vervangen door 'nieuwbouw'. Jammer! Getuige de vele oude foto's die op diverse Facebook-site's te vinden zijn had Heerlen een mooi oud stadscentrum kunnen hebben!
- Dit is o.a. het gevolg van het beleid destijds door met name het CDA welke alle historische panden hebben gesloopt
- Een te groot deel van markante oude historische gebouwen, die sfeerbepalend waren, zijn helaas gesloopt. Steden en stadscentra met oude gebouwen en waterpartijen doen het altijd goed eb zijn altijd gezellig.
- Er is nauwelijks nog iets zichtbaar uit t mijnverleden. Mooie oude gebouwen hebben plaats gemaakt voor 13-in-een-dozijn-gebouwen, kleurloos, sfeerloos en zeker niet onderscheidend. Het kan ook anders. Kijk bijvoorbeeld naar de T2 Campus in Genk. Restaureer en moderniseer gebouwen, zoals het APG heeft gedaan met het LTS gebouw. Op deze wijze ademt een stad sfeer uit.
- Het is gewoon schande wat daar gebeurd is.

- Historische gebouwen die destijds gezichtsbepalend waren voor Heerlen zijn, zonder enig historisch besef gesloopt en dus uit het straatbeeld gewist. Nu is het centrum van Heerlen gezichtloos en koud.
Het oude station, de witte boerderij van DSM.
- Mee eens
- Als je het hebt over de mijn gebouwen dan klopt het. als je het in de tijd geest plaatst is het logisch om te doen wat er gedaan is.
 - Door de sloop van vele mooie panden is denk ik het “ hart “ uit Heerlen gehaald. Zo jammerlijk,!!
 - Er is ook veel historisch erfgoed verdwenen uit de mijntijd. Dat is bij nader inzien natuurlijk jammer.
 - Historische/ markante en monumentale gebouwen zijn gesloopt. Voor menig object zou men een prima bestemming gevonden kunnen hebben.
 - Mooie panden gesloopt
- Neutraal
- Geen idee nadat Joop den Uyl mededeelde dat de mijnen dichtgingen. In heerlen overal de sloophammer is gebruikt...

Een onderdeel van *Bovengronds*, dat nog even doorloopt, is een onderzoek naar "koempelmentaliteit" door de Universiteit van Amsterdam.

Op stelling 3 'Koempelmentaliteit is een goed woord om de volksaard van mensen in de regio Parkstad te beschrijven' antwoordt 28% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 30% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (25%) is: "Mee oneens".

Toelichting

Zeer mee eens

- In zo'n mijnomgeving ondergronds moest men op elkaar kunnen vertrouwen; vooral als er ongelukken gebeurde zo ontstond natuurlijk de koempelmentaliteit.

Mee eens

- Er wonen toen en nu ook veel mensen die geen binding hadden/hebben met de mijnen en wel de sluiting als zeer vervelend hebben ervaren

Neutraal

- Bij ouderen heerst de koempelmentaliteit wel, bij jongeren een stuk minder.
- De koempelmentaliteit was er tijdens de mijnperiode maar daar merk ik nu niets meer van. Die is met de mijnwerkers verdwenen.
- Het geldt voor 65+ maar niet voor de jongeren.
- Het woord aan zich vind ik mooi en het beeld dat ik er persoonlijk bij heb geeft weer hoe mooi het kan zijn qua omgang met elkaar. Ik zie dat echter niet direct terug in Heerlen.
- Ik ben opgegroeid tussen mensen met koelmentaliteit, niet koempelmentaliteit, maar de meeste zijn dood. Een paar echte Heerlenaren, zoals ik zelf meen te zijn, hebben die mentaliteit, i.e.g. die beleving en bijbehorend respect erbij nog wel. Maar hoeveel "echte" Heerlenaren zijn er nog?
- Je moet het hebben ervaren om erover te kunnen praten. Helaas leeft dit begrip meer bij de oudere bevolking dan de jeugd. Toch ben ik zeker voor solidariteit.

- Naar mijn mening is de term Koempelmentaliteit misleidend. Er zal ongetwijfeld sprake zijn geweest van solidariteit. Zelf heb ik als (klein)dochter van mijnwerkers andere verhalen gehoord. Zo is mijn vader bijv. als jongen verkracht door enkele koempels. Daarnaast is de aard van de inwoners te divers en de verschillen te groot tussen bijv. Hoensbroek, Brunssum en Heerlen om het onder één noemer te vangen.
- Woon nu 35 jaar in Heerlen en ken “ koempelmentaliteit “ alleen uit verhalen.

Mee oneens

- Bij 'koempelmentaliteit' denk ik alleen aan de koempels vroeger en uiteraard aan de nog levende koempels en hun nabestaanden. Er wonen echter nog veel meer mensen die nooit iets met de echte mijnen te maken hebben gehad, zelfs niet met de gevolgen. Er moet en mag nog steeds over verteld worden, maar er mag ook over de huidige mentaliteit gesproken worden. het huidige Heerlen bovengronds.
- De koempelmentaliteit stond en staat voor hard werken, niet klagen en voor elkaar klaar staan.
Ik herken dit niet echt in de huidige maatschappij waarin vooral verdeeldheid en “ angst” om samen te werken meer bepalend lijken.
- De mijnen zijn al zo'n 30 jaar dicht. Ik vind dat we ons nu wel anders kunnen bestempelen. Daarmee bedoel ik niet dat we het mijnverleden moeten vergeten.
- De tijd heeft het een en ander veranderd het leven is anders .
- Deze mentaliteit "verdwijnt"en is ver te zoeken, het is onder de ouderen een gesprekstema van de dag maar het is er niet meer. Zelf opgegroeid met deze kreet en mentaliteit, en merk dat het steeds meer ieder voor zich is.
ik de oude koloniën en de "minder" bedeelde wijken streken is het redelijk aanwezig, maar het risico is er dat men blijf hangen in deze oude gewoonte men hunkert enorm naar het verleden waardoor vooruitgang in de weg staat.
- Hedentendage niet meer.
- Heerlen heeft weinig 'Koempelmentaliteit' in bv Brunssum is dat wel het geval !
- Ik heb altijd mijn bedenkingen bij sterke verhalen over de volksaard enzovoorts.
- Ik merk er niks van. Wordt vooral gebruikt in de "marketing" van Roda JC. En ook daar is het een loze term. Koepelmentaliteit bestond in de mijntijd onder de mijnwerkers die dit ondergronds nodig hadden voor hun eigen veiligheid etc. Ik zie niet wat daar bij de Parkstad bevolking in de praktijk aanwezig is. Dat kun je alleen als mijnwerker ervaren.
- Ik vind dat de term “koempelmentaliteit “ iets is wat de mijnwerker typeert en niet iedere Limburger.
- Koempelmentaliteit wijst op er voor elkaar zijn, vertrouwen. Is heden ver te zoeken.
- Misschien vroeger in de tijd van de mijnen toen men elkaar nodig had. Tegenwoordig zeurt een grote groep en is uiterst negatief, zeker in Heerlen leder gaat voor zichzelf en calimerogedrag is nog steeds aan de orde..

Zeer mee oneens	• "Koempelmentaliteit is absoluut geen goed woord om de volksaard van de Heerlenaren te beschrijven" Ik heb ook geen affiniteit, op Voerendaal en Simpelveld na, met andere gemeenten in Parkstad. Het heuvelland spreekt mij veel meer aan. • Als nieuwe Heerlenaar valt het me op dat er veel mensen zijn die het over koempelmentaliteit hebben en dat ze daar trots op zijn. Wat mij op valt dat de jeugd geen idee heeft wat dat inhoud. 1. ze weten erg weinig over de mijnen , 2. zijn meer bezig met wanneer, welk feestje waar gehouden wordt. 3. weinig ambitie onder de jeugd. mensen met koempelmentaliteit kom ik alleen tegen bij ca 60-65 + • De mijnen zijn dicht. Ophouden om naar deze periode te referen. Blik op de toekomst. • Het wordt tijd om dat verleden los te laten en vooruit te kijken en de regio weer op te bouwen. Blijven hangen in oude sentimenten helpt ons niet vooruit. De Mijn-periode is al lang voorbij, afgesloten, over en uit. Stop ermee en kijk naar de toekomst. • We zijn gewoon Nederlanders, ik geloof niet dat Limburgers momenteel een andere mentaliteit hebben dan de overige Nederlanders. We zijn maar een stipje op de wereldkaart • Wordt te pas en te onpas gebruikt
Ik ken geen Koempelmentaliteit	• Er zijn nog maar weinig koempels over, voor de oudere onder ons een stukje nistalgie en meer niet. • In die tijd was bij meerdere bedrijven waar personen op een vergelijkbare wijze met elkaar werkte een zogenaamde "koempelmentaliteit".
Deze manier van werken waarbij men van elkaar afhankelijk was, was vanzelf sprekend onder de werknemers.
Weet niet/geen mening	• Als teruggekomen (uit de randstad) limburgse weet ik van vroeger over de Koempelmentaliteit; nu ik hier weer 16 jaar woon valr mij op hoeveel de mensen hier mopperen en dat dan de ander het moet oplossen. • Ik vind het eerder een slappe mentaliteit dan een koempelmentaliteit. De uitspraak is een belediging voor de mijnwerkers van weleer voor wie ik groot respect heb.

2. Onderzoeksverantwoording

Onderzoek	:	TIP Heerlen
Onderwerpen	:	Festival Bovengronds
	:	Samenwerking Parkstad
	:	Ondermijning
Enquêteperiode	:	07 december 2018 tot 17 december 2018
Aantal respondenten	:	276
Foutmarge	:	5,9% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)
Aantal vragen	:	13
Gemiddelde duur invullen van enquête	:	4 minuten en 3 seconden
Rapportagedatum	:	18 december 2018

Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsense bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860103

Toponderzoek is lid van MOA.